

(המשך מעמוד 30)

יעדי הנסיעה: בריטניה וגרמניה. 22 בספטמבר יצא ברגרא לנסיעה הארוכה למזרח-הרחוק, 38 יום. ב-29 בנובמבר השנה יצא ברגרא ל-נסיעה נוספת בת 11 ימים. הוא היה בלונדון ושוב בגרמניה.

במשך השנתיים שחלפו מאז נכנס ברגרא לתפקידו, הוא נסע לחו"ל תשע פעמים. הוא שהה בחוץ-לארץ לא פחות מ-159 ימים, שבתוכם נכללים גם 40 ימי החופשה שלו. ברגרא מבלה אחוז ניכר מתקופת עבודתו בחו"ל - לא פחות מארבעה חודשים. בכל אחת מנסיעותיו - להוציא שתיים, שהה גם בגרמניה. עובדה זאת, היא שעוררה את עניינו של ארצי. כאשר הוא שאל את ברגרא מדוע עליו לנסוע על חשבון הציבור לגרמניה בכל פעם, היתה התשובה "קניבל: זה לא עולה הרבה לציבור. מכיוון שחייתי פעם מנכ"ל בחברת-התעופה ה"חדשה", קאל", אני מקבל כרטיסים ב-10% מערכם.

כאשר נשאל על-כך ברגרא, הוא מכחיש מכל וכל. לדבריו, אין לו עוד קשרים עם חברת "קאל", והוא אינו מקבל ממנה כרטיסי-הנחה. כל נסיעותיו הן על חשבון הציבור, מלבד נסיעה אחת למצרים, שערורה הוא קיבל כרטיסי-חינם. ברגרא אינו אומר ממי.

כרטיסי-הטיסה האחרון של ברגרא, לטיסה שנערכה בנובמבר ודצמבר 1982, עלה 1047 דולר. ברגרא סס מישראל ללונדון, מלונדון לקלן, מקלן לפרנקפורט, ומפרנקפורט לתל-אביב.

כאשר נסע ברגרא לברלין, בפברואר 1982, למשך 10 ימים, הוא הגיש חשבון-הוצאות (מלבד חשבון-הטיסה) על סך 4,877 מארקים גרמניים, שהם בערך 660 אלף לירות (ראה גלופה).

בחשבון ההוצאות של ברגרא לנסיעה זאת נכלל סעיף מעניין: תשלום לדילת. ברגרא לא ידע שבידי "העולם הזה" נמצא חשבון-ההוצאות שלו.

העולם הזה: אתה יודע מהו השכר המקובל בגרמניה לדיללות לקונגרסים? ברגרא: אני יודע פחות או יותר. גרמה לי שזה בין 100 ל-150 מארק. זה היה לפני שנה.

העולם הזה: מדוע שילמת יותר? ברגרא: לא הרשב ששילמתי יותר. העולם הזה: (מראים לו את המיסוף) הנה, 175 מאקים ליום.

ברגרא הסביר, כי השכר הגבוה של הדיללות שהוא שכר נבע מהעובדה, שהיא לא היתה תושבת ברלין, ולדיללות הבאות מחוץ לברלין צריך לשלם גם דמי לינה במלון ואס"ל.

ברגרא אינו מרבה לדווח על נסיעותיו, וכאשר הוא עושה זאת, הוא עושה זאת בדרך מיוחדת במינה. הוא מדווח לפני הנסיעה תמיד רק לאחד מנושבי-הראש שלו: או ליו"ר-ההנהלה צבי רנר, או ליו"ר-מועצת-המנהלים יצחק ארצי. נראה שהכף נוטה לטובתו של רנר. ברגרא מעדיף לדווח דווקא לו. התוצאה, אומר ברגרא בעצמו: "פעם ארצי אומר שזה לא מספיק שאני מדווח לרנר, וזה יכול להיות גם להיפך. אם אני מדווח לארצי - רנר בא בטענות. אם אני מדווח לרנר - ארצי בא בטענות."

מר ברגרא, ככל הנראה, חס על חש"בון הסלפונים של החברה שלו, כשמדובר בשיחות פני-ארגון. קשה לו לדווח לשניהם על מסעותיו.

גם אחרי שהוא חוזר מנסיעות, לא נוהג ברגרא כפי שהיה מקובל בחברה לפני מינויו. הוא אינו מגיש דו"חות בכתב על נסיעותיו. הוא מסתמך בדיווח בעל-פה למועצת-המנהלים. למעשה - לא יכולים חבריה לדעת מה בדיוק הוא עשה בנסיעות אלה.

את נסיעותיו התכופות לגרמניה מס' ביר ברגרא כך: הוא אומר שראשית, יש לו מגע שוטף עם חברה גרמנית העוסקת בירידים, ולאחרונה הוא מרבה לנסוע לגרמניה גם לצורך הסלון האווירי שהוא מתכנן לערוך בתל-אביב. נוסף על-כך, בגלל השנים הארוכות שהוא היה בגרמניה, הוא מבוסס בקופת-החולים שם. הוא מנצל את הנסיעות האלה כדי לעבור "צ'ק-אפ" (בדיקה כללית), לבדי ריו. נראה שיעקב ברגרא רגיש מאוד לבריאותו. בכל כמה חודשים, הוא עורך ביקורת רפואית כללית.

בכתבה הבאה: על הביקורת בחברת-הירידים, על הזיכיון למיס' עדה שקיבל האמרגן צמח מחברת-הירידים, ועל השיש היקר שבו מצופה מרכזי-הקונגרסים החדש. שלמה פרנקל ומרסל זוהר

הולנוע

במאים

מה מריץ את דויד?

סרט כמו מה מריץ את דויד מציג פיתויים רבים לכתבי הקולנוע. אפשר לדבר על העריכה המשוגעת, המקפיצה את הצופה כל הזמן מן ההווה לתקופות שונות בעברו של הגיבור, דויד. אפשר להבליט את ההומור האבסורדי והבדיחות הרבות, המפתרות לכל אורכו. אפשר להבליט את הנטייה לעשות סרט על איך עושים סרט. או ליתר דיוק, במיקרה זה, על הדרך שבה הוגים אותו וכותבים אותו. אפשר גם לבדוק את ההשפעות השונות שהיו לאנשים מכל הסוגים, מ'קלוד ללוש ועד לוודי אלן, מפליגי ועד למישל דראק של כינורות הנשף, על הצורה הסופית של הסרט.

אבל מה שמעניין במיוחד את הצופה הישראלי, או היהודי, היא הכרתו של הבימאי, אלי שוראקי, שאמר: "רציתי לעשות סרט על יהודים, אבל בלי כאב".

דויד היקר והוריו — שארל אונאבור ומאנאלי נואל יהודים בלי כאב

דויד הבוגר — השחקן פרנסיס היפטר וחברתו הגוייה ניקול גארסיה אהבת חייו

אין זה סרט אוטוביוגרפאי, לכל היותר, מדובר כאן באוטוביוגרפיה מדומה. אמנם זהו סיפור על איש-קולנוע יהודי העובר משבר אישי ומשבר מיקצועי, בחור יהודי שעשה סרט אחד שלא הצליח כל כך (ידידיו מנחמים אותו שזה היה בגלל השם, חרדה, שהקהל לא אהב), שחי עם כוכבת חרות סרט במשך תקופה מסויימת (ואת אותה הכוכבת מגלמת השחקנית אנוק אמה), וסירטו השני מספר את קורות חייו. אבל שוראקי טוען שזה לא הוא.

אהבת חייו. עם זאת, צריך לציין ששוראקי הוא יהודי, שהוא חולה קולנוע בדיוק כמו דויד בסרט, שסירטו הראשון, אהבתי הראשונה, שהיה מלא למדי בחר-דות (הוא סיפר על יחסים בין אם ובנה, אחרי שהיא מגלה כי לקחה במחלת ה'סרטן) לא הצליח כל-כך, ובתפקיד הראשי באותו הסרט הופיעה אנוק אמה. ובמיקרה או שלא במיקרה, אנוק אמה היא אהבת חייו של שוראקי (או שמא, אם צריך לקרוא סרט זה נכון, היתה אהבת חייו). כך שאם מה מריץ את דויד אינו סרט אוטוביוגרפאי על שוראקי עצמו, הוא מתאר סיפור דומה מאוד.

הוא מודה שבגילגולו הראשון, היה ה'סרט הזה צריך להיות דראמה. דראמה רצינית על משבר היצירה של גיל ה-30. "אחרי-כך החלטתי להציג את הכל באספקט לריה של הומור ובדיחות הדעת". הוא

שחקנית אנוק אמה כוכבת חייו

זה אולי לא יצא לו לגמרי, כי בלי קחץ' אחד או שניים אי-אפשר, אבל מאחר שהגיבור הוא בן לתקופה של אחרי המילי-חמה, יש הצדקה מוחלטת לכך שידילתו בסרט (שהיא, אגב, גוייה). אומרת לו כאשר הוא מדבר בזעזוע על השואה: "מה יש לך לדבר? אתה נולדת ב-1950 וגדלת עם קוקה-קולה ועם החיפושיות."

יהודים עדינים. ואכן, זהו סרט על יהודים. דויד, שהוא תסריטאי-בימאי ב' קולנוע, וכל בני מישפחתו: אביו המוכר יגות; אמו שהיא עקרת-בית וידידשע מאמע" להפליא; האחיות המשותרות. ה' גיס החביב, העוזרת האדמונית, הידידה הגוייה. רוח של עליצות מטורפת שוררת בו, קשה למצוא עקבות של חרדה אתנית (אלא אם מתייחסים לסימנים האופייניים של האינטלקטואל היהודי במצב של משבר). הסיפור קופץ קדימה ואחורה כאחוז תזוית, כשהוא מתחיל בהווה ונמשך בעבר, וחוזר להווה, וקופץ לתקופה אחרת בעבר, וחוזר חלילה.

בקיצור, זה סרט על יהודים בגולה, שאינם מתייחסים כל הזמן כמה קשה להיות יהודים בגולה. הוא חושף מעט מן הצביעות של מי שבוכה על מר גורלו, וכל מה שהוא מסוגל לעשות, זה לשתות עוד ועוד מכוס המרוורים. במקום להסיק מסקנות לשנות משגו במצבו. "עקרונות", אומר הבימאי אלן שוראקי.